

HELEN VE ROMA TARİHİ

TAR109U

KISA ÖZET

1. Ünite - Ege'de Tunç Çağ.

EGE DÜNYASI'NIN SINIRLARI

Ege Dünyası dendiğinde, kabaca, Ege Denizi'ne kıyısı olan ülkeler anlaşılmaktadır. Yunanistan, Makedonya ve Trakya ile Batı Anadolu, Ege Dünyası'nın kapsamı içindedir. Ege Denizi, kuzeyde Makedonya ve Trakya, batıda Yunanistan, doğuda Batı Anadolu kıyıları ve güneyde Girit Adası ile sınırlıdır.

Ege Denizi'ndeki belli başlı adalar ise, kuzeyde Thasos (Taşoz), Samothrake (Semadirek), Imbros (Gökçeada), Tenedos (Bozcaada) ve Lemnos (Limni); Batı Anadolu kıyılarına yakın olarak, kuzeyden güneye, Lesbos (Midilli), Khios (Sakız), Samos (Sisam), Kos (İstanköy) ve Rhodos (Rodos); Yunanistan'a yakın adalar, kuzeyden güneye, Kuzey Sporad Adaları, Euboia (Eğriboz), Kiklad Adaları ve en güneyde Girit'tir.

Rhodos ve Kos, Anadolu'nun güney-batı kıyıları açıklarındaki On İki Adalar (Dodekanesa) grubuna dahildir. Günümüzde, Ege Denizi'ndeki adalardan Imbros (Gökçeada) ve Tenedos (Bozcaada) Türkiye sınırları içinde kalırken, geri kalanlar Yunanistan sınırları içindedir.

Eski Hellen Dünyası'nın sınırları, yukarıda tanımlanan Ege Dünyası'nın sınırlarının çok ötesine uzanmaktadır.

Ege göçleri, kolonizasyon ve Büyük İskender'in fetihleri Eski Hellen kültür ve uygarlığının neredeyse tüm Akdeniz'e hatta Hindistan'a kadar yayılmasına neden olmuştur.

Dodekanesa: Eski Yunanca'da Dodeka, on iki; nesa ise ada anlamına gelen nesos kelimesinin çoğul halidir.

EGE'DE TUNÇ ÇAĞI KRONOLOJİSİ

Ege Dünyası, M.Ö. yaklaşık 3100 yılı civarında tarihöncesi çağlardan çıkmış ve "Tunç Çağı" olarak adlandırılan bir sürece girmiştir. Bu süreç yaklaşık M.Ö. 1100 civarında tamamlanır. Ancak bu tarihler daha ziyade Girit ve Yunanistan için geçerlidir; Kikladda süreç daha önce (M.Ö. 1400 civarında) son bulmuştur.

Dönemin Tunç Çağı olarak adlandırılmasının nedeni, bakır-kalay alaşımı olan tunçtan yapılmış eşyaların ya da silahların Ege Dünyası'nda görülmeye başlamasıdır. Fakat bu metal objeler nispeten nadir olup, daha çok toplumun üst tabakalarındaki kişilerin elindedir. Tunç Çağı'nın yaklaşık ilk bin yılı İlk Tunç Çağı'nı kapsamaktadır.

Tunç Çağı, Girit'te Minos, adalarda Kiklad, Yunanistan'da ise Hellas olarak adlandırılır. Örneğin Yunanistan'ın İlk Tunç Çağı'ndan söz edecek olursak, "İlk Hellas" dememiz gerekecektir.

İdol: Çok tanrılı dinlerde, tanrı veya tanrıçayı temsil eden, karakteristik özellikleri tam olarak belli edilmemiş, sade, tapınma amaçlı insan yapımı nesne.

Thalassokrasi, Eski Yunanca bir sözcük olup "Denizlere egemen olmayı" ifade etmektedir.

Tarihleme yöntemleri:

Karbon 14, karbon içeren arkeolojik buluntulardaki (ağaç parçası, odun kömürü, bitki, tahlı, kumaş, deri, kemik vb.) radyoaktif karbon 14 izotopunun yoğunluğunun ölçülmesine dayalı bir tarihleme yöntemidir.

Dendrokronoloji ise ağaç halkalarının sayılma sıyyla yapılan tarihleme yöntemidir.

Akha ve Miken sözcükleri aynı toplumu ve uygarlığı ifade etmektedir; farklı anlamları yoktur.

Minos sarayları ile Miken sarayları arasında ki fark;

Minos Dönemi sarayları Girit Adası'nda yer aldığından, Giritliler denizden gelebilecek bir saldırıya pek ihtimal vermiyorlardı. Bu nedenle sarayların etrafını surla çevirmemişlerdi; Miken sarayları ise Yunanistan'da olduklarından, karadan gelebilecek saldırılara açıldı. Bu nedenle etrafları surla çevriliydi.

Troia Savaşı Yunanistan'daki Miken uygarlığını yaratan Akhalar ile Anadolu'nun kuzey-batı köşesindeki Troialılar arasında oldu. Akhalar gemilerle Troia'ya gelip kenti kuşatmışlar, yağmalamışlar ve ülkelerine geri dönmüşlerdir.

Troia: Hitit metinlerindeki Wiluşa, Homeros'ta Ilios olarak geçmektedir.

TROIA

İlk Tunç Çağı'nda Anadolu'daki önemli merkezler arasında Troia ilk sırayı almaktadır. Troia'nın I. IV. tabakaları İlk Tunç Çağı'na ilişkindir (M.Ö. 3. binyıl). Bir kale görünümündeki ilk Tunç Çağı Troia'sında megaron planlı yapılar bulunmakta olup, bu yapıların etrafı sur ile çevrilmişti. Bu dönem Troia'sında insan yüzlü kaplar ile depas amphikypellon denen kaplar dik-kati çekmektedir. Ayrıca, metal işçiliğinin ulaştığı aşamayı gösteren buluntular ele geçmiştir.

Kiklad Kültürü'nün en karakteristik özellikleri, mimaride veya çanak çömleklerde değil, mermer idollerde karşımıza çıkar. Bu idoller daha ziyade mezarlarda bulunduğu için, ölüyle birlikte mezara bırakılmak için yapıldıkları düşünülmektedir.

Kiklad Adaları, özellikle güneydekiler, Orta Tunç Çağı'ndan itibaren Girit'teki Minos uygarlığının etkisi altına girmiş olup bu etkinin görüldüğü yere en iyi örnek Thera Adası'dır.

Minos kültürünün en karakteristik özellikleri saraylarda izlenebilmektedir. Sarayların etrafı surla çevrili değildir; merkezi bir avlu etrafında kümelenen çok sayıda odalar, aydınlık kuyuları denen binalar arasındaki ufak avlular, depo mekânları ve batı avlusu bulunmaktadır. Minos uygarlığının en iyi temsil edildiği yer Knossos'tur.

Girit'te Minos Dönemi'nde kullanılan yazı Linear A olarak adlandırılmakta olup bu yazı henüz çözülememiştir.

Miken uygarlığını yaratan Akhaların kullandığı Linear B yazısı çözülmüştür.

Minos uygarlığının Miken uygarlığıyla benzeşen yanlarının bulunması ve bu uygarlığı etkilemiştir. Miken uygarlığının da Hellen uygarlığını etkilemiş; Hellen uygarlığının, günümüz Avrupa uygarlığının beslendiği ana kaynağı oluşturduğu gözönüne alınırsa, bu etkileşimde Girit'teki Minos uygarlığının rolü daha iyi anlaşılacaktır.

M.Ö. 1450 civarında Yunanistan'dan gelen Akhalar, Girit'i istila etmişlerdi ve ada Knossos'tan yönetilmeye başlanmıştı. Akhalar, Giritlilerin kullandığı Linear A yazısını kendi dillerine uydurarak Linear B'yi oluşturmuş olabilirlerdi. Yeni yazı sistemi kısa süre sonra Yunanistan'daki Akhalarca da benimsendi.

Nitekim, saraylardaki fresklerde ve vazo resimlerinde görülen üslup değişiklikleri ile diğer bazı veriler de Akhaların adaya geldiklerine işaret etmektedir.

Mykenai'daki Mezar Halkası A ve B olarak tanımlanan krali mezarlarda ortaya çıkarılan eserlerde Girit (Minos) etkisi görülmektedir. Bu da, o dönemde Yunanistan'ın Girit ile olan bağlarını açığa vurması açısından kayda değerdir.

Bu Özetin tamamını,Çıkmış Sorularını,Deneme Sorularını adresinize gönderiyoruz!...

Tıklayınız

<https://www.kolaysinavlar.com/hellen-ve-roma-tarihi-ady212u?search=tar109u>